

הקשר בין עישון ואובדן שיניים והסיבות לאובדן

עברו בדיקות אורליות להערכה של מספר השיניים החסרות, כשהמשתתפות דיווחו על הסיבות לאובדן השיניים. המחברים השיגו מידע על מצב העישון באמצעות שאלון למילוי עצמי וחישבו את יחסי הסיכויים (OR) באמצעות רגרסיה לוגיסטית, וזאת כדי להעריך את הקשר של העישון לאובדן שיניים כללי, כמו גם לאובדן שיניים עקב מחלת חניכיים (PD) ועקב עששת. לאחר ביצוע התאמות לגיל, השכלה, הכנסה, אינדקס מסת גוף, היסטוריה של סוכרת, שימוש בתוסף סידן ותדירות ביקורים במרפאות שיניים, מצאו החוקרים כי מעשנים כבדים היו באופן משמעותי בסבירות גבוהה יותר לדיווח על אובדן שיניים בהשוואה למשתתפים שמעולם לא עישנו ($OR=1.82$). מדדי מצב העישון, מספר חפיסות סיגריות ליום, מספר שנות עישון ושנים מאז הפסקת העישון היו קשורים באופן משמעותי עם אובדן שיניים עקב מחלות החניכיים. בבחינת אובדן שיניים בגלל מחלות חניכיים ביחס לשנות העישון, הקשר למעשנים כבדים בהשוואה לאלה שמעולם לא עישנו היה $OR=6.83$. תוצאות המחקר לא הראו קשר משמעותי בין עישון ואובדן שיניים עקב עששת. לא נמצאו קשרים בין אובדן שיניים עקב עששת לבין עישון.

מסקנות החוקרים וההשלכות המעשיות של המחקר הן, שעישון עלול להיות גורם מרכזי באובדן שיניים עקב מחלות חניכיים. עם זאת, נראה שעישון מהווה גורם פחות חשוב מעששת באובדן שיניים. לדבריהם, נדרש מחקר נוסף על מנת לעמוד על האטיולוגיות בהן קשור העישון לסוגים שונים של אובדן שיניים. על רופאי השיניים לידע את המתרחאים על השפעת העישון על בריאות הפה, כולל הסיכון לחוות אובדן שיניים עקב מחלות החניכיים. ■

אובדן שיניים חלקי או מלא נקשר לנכות ותמותה אצל קשישים. למרות שרמת אובדן השיניים במבוגרים בארה"ב ירדה במהלך עשרות השנים האחרונות, אובדן שיניים ללא החלפתן נקשר עם תפקוד גופני ירוד, כפי שנקבע בסקר הבריאות (Quality Metric). אובדן שיניים נקשר גם עם מצבים מערכתיים כרוניים כגון שבץ איסכמי, סרטן, דלקת מפרקים שגרונתית וסוכרת. כתוצאה מכך אובדן שיניים מוחלט או חלקי מעלה חשש משמעותי לבריאות הציבור בארצות הברית. הבנת הסיבות לאובדן שיניים תאפשר פיתוח של אסטרטגיות מניעה, שבתורן עשויות להועיל לבריאות ולתפקוד הפה תוך השפעה חיובית על תחלואות נלוות הכרוכות בכך. המרכז האמריקני לבקרה ולמניעת מחלות העריך בשנת 2007 את שכיחות העישון בקרב מבוגרים בארה"ב ב-17.4% בקרב נשים וב-22.3% בקרב גברים. עישון נקשר במחלות כרוניות כמו מחלות דרכי הנשימה, סרטן ומחלות לב. בכמה מהמחקרים התצפיתיים שפורסמו נתגלה גם קשר בין מצב העישון ואובדן שיניים.

מטרה

במחקר הנוכחי נאסף, באמצעות שאלונים אישיים, מידע מפורט על עישון סיגריות ובוצעה הערכה לגבי ההיקף והסיבות לאובדן שיניים כחלק מבדיקה אורלית מקיפה בקבוצה גדולה ומאופיינת של נשים לאחר גיל המעבר. נבדק הקשר בין עישון ואובדן שיניים ונבחן באם קשר זה השתנה בהתאם לסיבות לאובדן שיניים בקבוצת מחקר זו.

קבוצת נשים לאחר גיל המעבר ($n=1,106$) שהצטרפו ליוזמה לחקר הבריאות של נשים (מחקר OsteoPerio בבאפלו, ארה"ב),

ביבליוגרפיה

Mai X, Wactawski-Wende J, Hovey KM, et al. Associations between smoking and tooth loss according to the reason for tooth loss. The Buffalo OsteoPerio Study JADA 144:252-265, 2013

